

آیت‌الله رئیسی در گفت‌وگوی تلفنی با رئیس‌جمهور فرانسه:

هر توافق در وین باید شامل لغو تحریم‌ها و ارائه تضمین معتبر باشد

۳۰

رؤسای جمهوری ایران و فرانسه در گفت‌وگوی تلفنی آخرین وضعیت مذاکرات هسته‌ای وین را مورد بحث و بررسی قرار دادند. آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی دیروز شب در گفت‌وگوی تلفنی با امانوئل مکرون رئیس‌جمهور فرانسه با بیان اینکه هیأت ایرانی با جدیت در حال پیشبرد مذاکرات وین است، گفت: جمهوری اسلامی ایران در طول مذاکرات پیشنهادها سازنده‌ای ارائه کرده است و پیشنهادهای مطرح‌شده از سوی طرف‌های دیگر مطرح‌ه را براساس میزان انطباق آنها با منافع ملت ایران، مورد بررسی قرار داده است. رئیس‌جمهور با بیان اینکه هیأت ایرانی بارها اعلام کرده از اینکارتی که متضمن تأمین و حفظ حقوق ملت ایران باشد، استقبال می‌کند، افزود: فشارها یا ادعاهای سیاسی با هدف حفظ اهرم فشار بر ملت ایران مطرح‌شده‌اند و چشم‌انداز حصول توافق را تضعیف می‌کنند. آیت‌الله رئیسی تأکید کرد که هرگونه توافقی در وین باید شامل لغو تحریم‌ها، ارائه تضمین معتبر و بسته شدن مسائل و ادعاهای سیاسی گردد. دکتر رئیسی با اشاره به اینکه سابقه تعامل جمهوری اسلامی ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و گزارش‌های متعدد این آژانس مبنی بر تأیید صلح‌آمیز بودن فعالیت‌های هسته‌ای کشورمانی کلاه بر دروغین بودن ادعاهای برخی کشورهاست، اظهار داشت: ایران برای اثبات حسن نیت خود همواره بر همکاری حرفه‌ای با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تأکید داشته است و در این راستا باید مراقب فتنه‌انگیزی دشمنان بود. امانوئل مکرون رئیس‌جمهور فرانسه نیز در این گفت‌وگوی تلفنی گفت که پیشرفت‌های خوبی در مذاکرات وین حاصل شده است و این امیادوری را داریم که مذاکرات هرچه زودتر به نتیجه برسد. رؤسای جمهوری ایران و فرانسه در این مکالمه تلفنی همچنین درباره آخرین وضعیت همه‌گیری کرونا و نیز تحولات منطقه تبادان نظر کردند. آیت‌الله رئیسی با اشاره به نقش فعال ایران در مبارزه با تروریسم در کنار عراق و سوریه تصریح کرد: اگر مقابله مؤثر ایران و بخصوص شهید سلیمانی با تروریسم نبود، امروز داعش در اروپا مستقر شده بود.

روابط با قطر و ضرورت توجه به دیپلماسی کارآمد

فرهاد وفايي فرد
کارشناس مسائل غرب آسیا

در میان اعضای شورای همکاری خلیج فارس، قطر جزو اعضای بوده که طی سال‌های گذشته همواره روابط سیاسی و دیپلماتیک خود با ایران را حفظ کرده و حتی در برهه‌ای نقش تبادل پیام تهران و واشنگتن را نیز بر عهده داشته است. بنابراین جایگاه این کشور در میان همسایگان جنوبی ایران، حائز اهمیت است و از این رو سفر رئیس‌جمهور ایران به قطر می‌تواند نتایج مهمی داشته باشد. طبیعتاً علاوه بر مسائل سیاسی منطقه‌ای و بین‌المللی، گسترش روابط اقتصادی تهران و دوحه از مهم‌ترین محورهای سفر رئیس‌جمهور به قطر خواهد بود. براساس آمارهای گمرک، صادرات ایران به قطر در سال ۱۳۹۹ حدود ۱۶۷ میلیون دلار و میزان واردات ایران از قطر در این سال حدود ۸ میلیون دلار بوده است. همچنین صادرات ایران به قطر در ۱۰ ماهه نخست سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۱۱۷ میلیون دلار و واردات ایران از قطر در این بازه ۷ میلیون دلار بود. فهرست اقلام صادراتی نشان می‌دهد دام زنده، میوه و سبزیجات، مواد غذایی و برخی مصالح ساختمانی از جمله مهم‌ترین اقلام صادراتی ایران به قطر است. با توجه به برگزاری رویداد جام جهانی فوتبال در قطر نیز اخیراً تلاش‌هایی از سوی ایران برای توسعه روابط اقتصادی با این کشور از جمله در حوزه صادرات صنایع دستی صورت گرفته است. با وجود این، روابط اقتصادی ایران و قطر در سطح مناسبی قرار ندارد. اگرچه صادرات ایران به قطر برای حصر این کشور بیش از گذشته بود و رشد خوبی داشت، اما اولاً این روند در مقایسه با افزایش سایر کشورهای منطقه چین، امریکا، ژاپن، هندو و آلمان بسیار کمتر بود و ثانیاً به روابط پایدار تجاری میان طرفین منتهی نشده که علاوه بر نقش منفی تحریم‌های امریکا علیه ایران به ناآرامی دیپلماسی اقتصادی در تهران نیز بازمی‌گردد. آمارها نشان می‌دهند تا کل واردات حدوداً ۳۰ میلیارد داری قطر در سال ۲۰۱۹، ایران با وجود امتیاز همسایگی، حتی از کشورهایی نظیر استرالیا، تایلند، مالزی، هلند و برزیل نیز جایگاه پایین‌تری دارد. ایران و قطر ظرفیت‌های قابل توجهی برای توسعه روابط اقتصادی دارند. از جمله این ظرفیت‌ها حوزه امنیت غذایی است. برخی از دولت‌های عربی خلیج فارس از جمله قطر تمایل دارند از ظرفیت منابع کشاورزی ایران استفاده کنند و دسترسی مناسبی به مواد غذایی مورد نیاز داشته باشند. همچنین گردشگری سلامت و طبیعت از جمله ظرفیت‌های قابل توسعه در روابط ایران با قطر است که پیشبرد آنها نسبت به بسیاری از حوزه‌های دیگر روابط تجاری با موانع سیاسی-اقتصادی کمتری روبه‌رو خواهد شد. با توجه به محدودیت‌های مالی ایران برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های کلان، می‌توان از سرمایه‌گذاری قطری‌ها در ایران بهره برد. البته ایران برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی نیازمند برداشتن گام‌های مهمی است، اما موانع سیاسی سرمایه‌گذاری قطری‌ها در ایران نسبت به برخی از طرف‌های اروپایی یا آسیایی احتمالاً کمتر باشد. روند سرمایه‌گذاری قطری‌ها در ایران می‌تواند در قالب تولید مشترک نیز صورت گیرد. همچنین تهران می‌تواند از ظرفیت‌های قطر برای صادرات مجدد استفاده کند که البته نیاز به توافق مؤثر مسئولان دو کشور برای تسهیل تردد تجار ایرانی و همکاری قطری‌ها دارد. قطر امروز یکی از بزرگترین صادرکنندگان LNG در دنیاست. این کشور در سال ۲۰۱۹ بالغ بر ۱۰۷ میلیارد متر مکعب LNG صادر کرده است. براساس برخی آمارها، میزان سرمایه‌گذاری جهانی در حوزه LNG طی سال ۲۰۲۱ میلادی به ۳۲ میلیارد دلار رسید و قطر به پیشانی خود در این زمینه ادامه می‌دهد. مزیت قطر در این حوزه، تولید LNG با آلایندگی پایین است. بخش عمده این صادرات از منابع میدان پارس جنوبی است. مزیتی که ایران به دلیل فقدان تکنولوژی LNG از آن بی‌بهره است. از این رو در صورت حل و فصل موانع سیاسی می‌توان در این حوزه نیز همکاری‌هایی با قطر داشته داشت. علاوه بر اینکه ایران، روسیه و قطر از جمله مهم‌ترین کشورهای عضو مجمع صادرکنندگان گاز محسوب می‌شوند و نشست سران کشورهای صادرکننده گاز قرار است ۲۲ فوریه در قطر برگزار شود که می‌تواند فرصت مناسبی برای توسعه همکاری‌های گازی باشد.

به هر روی ظرفیت‌های گسترش روابط اقتصادی ایران و قطر متعدد و پیش‌نیازهای آن نیز حائز اهمیت است. توسعه همکاری‌های بانکی، تسهیل تردد فعالان اقتصادی به قطر، مطالعات جامع برای شناسایی بازار قطر، بهبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل دریایی در حوزه بندر و خط‌کشستریانی مستقیم و اجرای موافقتنامه‌های تجاری در این زمینه قابل اشاره است. عادتاً علاوه بر رفع موانع سیاسی منطقه‌ای و بین‌المللی، دیپلماسی اقتصادی کارآمد از سوی تهران حائز اهمیت خواهد بود. آنچه می‌تواند سفرهای مقامات ایران به کشورهای همسایه را به دستاوردهای ملموس اقتصادی تبدیل کند، تدوین دستور کار مشخص با ایجاد روشن اقتصادی و پیگیری‌های پس از پایان سفر در سطوح مختلف است. گسترش روابط اقتصادی با همسایگان هدف‌گذاری قابل تحقق‌ی به نظر می‌رسد که البته یکی از شروط آن اتخاذ دیپلماسی اقتصادی کارآمد است.

ابلاغیه رئیس‌جمهور خطاب به دستگاه‌های مسئول صادر شد

۹ فرمان برای مقابله با قاچاق

گروه سیاسی/ کمتر از یک ماه پس از تأکید رهبر معظم انقلاب برای «مبارزه قاطع و بی‌رحمانه با قاچاق»، دستورالعمل ۹ ماده‌ای رئیس‌جمهور در زمینه «پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز» روز گذشته خطاب به ارکان مختلف دولت صادر شد. این دستورالعمل، ابعاد مختلف قاچاق کالا به کشور، از حوزه‌های سخت‌افزاری مانند ساماندهی بازارچه‌های مرزی و شناسایی سرشاخه‌های قاچاق تا حوزه‌های نرم‌افزاری همچون ایجاد و تکمیل سامانه‌های جامع تجارت با هدف رصد یک کالا، از لحظه ثبت سفارش تا توزیع در بازار داخلی را شامل می‌شود. همچنین این دستورالعمل ۹ بندی، تقریباً همه نهادهای درگیر در مبارزه با قاچاق و صیانت از تولید داخل، در وزارت کشور تا اطلاعات و صمت و بانک مرکزی را درگیر کرده و مسئولیت‌های اجرایی هر یک در این زمینه را مشخص می‌کند.

رهبری چه گفته بودند؟

بیانات رهبر معظم انقلاب که حاوی عبارات‌های صریح و قاطع در زمینه مبارزه با قاچاق کالا بود، ۱۰ بهمن ماه ایراد شد. رهبر انقلاب در این روز در دیدار جمعی از تولیدکنندگان و فعالان صنعتی، با بیان اینکه «جلوگیری قاطع از قاچاق که این یکی از آن کارهای لازم است که من به مسئولین تأکید می‌کنم»، فرمودند: «مبارزه با قاچاق

دستورالعمل ابلاغی روز گذشته رئیس‌جمهور، هم در راستای عمل به منویات ملی و تولیدمحور رهبر انقلاب و هم تلاشی برای جبران مافات کم‌کاری‌ها و ترک فعل‌های گذشته نیز هست، ترک فعل‌هایی که سبب شده است مسأله قاچاق کالا و ارز و ضربه به تولید داخلی و اقتصاد ملی، مسأله‌ای حل‌ناشدنی جلوه کند.

چنانکه در مقدمه ابلاغیه روز گذشته رئیس‌جمهور نیز آمده است که این متن «با توجه به سیاست‌های کلی و قوانین مربوط به حوزه‌های اقتصاد مقاومتی، تولید ملی و اشتغال و با عنایت به بیانات و رهنمودهای مکرر مقام معظم

رهبری (مدظله العالی) بویژه فرمایشات اخیر معظم‌له در دیدار با تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی و لزوم حمایت از تولید داخلی و ایجاد اشتغال و انجام اقدام جهادی از سوی دستگاه‌های» مسئول ابلاغ می‌شود.

هرچند بیان این نکته ضروری است که اجرایی شدن این ابلاغیه، نیازمند همت و اقدامی جهادی است که در مواردی همچون آزادسازی سواحل استان‌های شمالی کشور دیده شد. در فقره آزادسازی، عزم جدی رئیس‌جمهور برای اجرای قانون و بسیج ارکان مختلف، سبب شد که در مهلت تعیین شده، یعنی در ۲۰ روز، ۹۰ درصد این اقدام انجام شود.

دستورالعمل رئیس‌جمهور برای پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز بدین شرح است:

(مدظله العالی) بویژه فرمایشات اخیر معظم له در دیدار با تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی و لزوم مقابله جدی با پدیده قاچاق و لزوم حمایت از تولید

با توجه به سیاست‌های کلی و قوانین مربوط به حوزه‌های اقتصاد مقاومتی، تولید ملی و اشتغال و با عنایت به بیانات و رهنمودهای مکرر رهبر معظم انقلاب

به منظور پیشگیری و مقابله سامانه محور در مبارزه با قاچاق کالا و رسیدگی دقیق و فوری به جرایم و تخلفات این حوزه، دستگاه‌های مسئول با محوریت ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز سامانه‌های جامع تجارت، گمرکات کشور و دیگر سامانه‌های موضوع قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز را با فوریت، تکمیل و عملیاتی کرده و ارتباط فیمابین سامانه‌ها را برقرار کنند و همه اطلاعات مورد نیاز در این سامانه‌ها بارگذاری شود، به گونه‌ای که زنجیره ورود، کشف، رسیدگی و تعیین تکلیف اموال قاچاق به‌صورت برخط قابل بهره‌برداری و رصد باشد، بازرسی ویژه، پیشرفت کار و دستگاه‌هایی را که همکاری بایسته ندارند، معرفی تا برخورد لازم صورت گیرد.

همه دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی موظفند با به کارگیری تمامی توان و ظرفیت‌های موجود و همکاری و هم‌افزایی بین بخشی، سرشاخه‌ها و عوامل فعال در حوزه قاچاق بویژه قاچاق سازمان یافته را شناسایی و به‌مراجغ ذیصلاح معرفی کنند.

سازمان تعزیرات حکومتی و دیگر نهادهای مسئول با دقت، فوریت و بدون اغماض و با کمک ضابطین قضایی، احکام صادره را با رویکرد ضربه زدن به منابع مالی شبکه‌های قاچاق اجرا کنند.

گروه سیاسی/ پس از گذشت ۱۰ سال از آخرین سفر رئیس‌جمهور ایران به کشور همسایه، آیت‌الله رئیسی فردا به دعوت رسمی تمیم بن حمد آل ثانی، امیر قطر در سفری ۲ روزه راهی قطر می‌شود. اگرچه یکی از دلایل اصلی انجام این سفر حضور در ششمین اجلاس سران کشورهای صادرکننده گاز (GECF) به شمار می‌رود اما بی‌تردید یکی از وجوه مهم آن را می‌توان زیر سایه شرایط حاکم بر روابط سیاسی تهران و دوحه مورد توجه قرار داد.

مواضع قطر در قبال ایران

رئیس‌در حالی در یکی از مهم‌ترین سفرهای منطقه‌ای خود پس از آغاز دوره مسئولیتش به عنوان رئیس‌جمهور ایران قطر می‌شود که این کشور از میان شش عضو شورای همکاری خلیج فارس جز عمان که پیشینه روابط دوستانه مستمری با ایران داشته است، کشوری بوده که طی سال‌های اخیر و پس از بالا گرفتن تنش میان عربستان سعودی و ایران، سعی کرده مواضع معتدل و پایداری را در روابط دو جانبه خود با تهران اتخاذ کند. پس از قطع روابط قطر و عربستان عربستان با ایران که به قطع رابطه کشورهای عضو شورای همکاری تسری یافت، روابط دیپلماتیک تهران و دوحه نیز بی‌تأثیر و تأثر باقی نماند اما رکود حاکم بر این روابط با وقوع تحولاتی در نشست‌های شورای همکاری خلیج فارس و به طور خاص موضوع‌گیری امیر قطر پیرامون ایران شکست، در سال ۲۰۱۷

جلسه ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز با حضور رئیس‌جمهور

در کشور دیده شود. زیرا در شرایط کنونی، میزان قاچاق در کشور بالا است.

در یکی از آمارهای تأیید نشده، سیدجواد حسینی‌کیا نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس میزان ورود کالای قاچاق به کشور را حدود ۲۶ میلیارد دلار برآورد کرد و گفت: «این حجم از کالای قاچاق، بسیار نگران‌کننده و قابل تأمل است و لطمات بسیاری به حوزه تولید و صنعت کشور وارد می‌سازد.» حالا اما آنچه شاهد آن هستیم، عزم دولت و بسیج ارکان آن برای مقابله با پدیده‌ای است که در شرایط فشار اقتصادی دشمن، فشار مضاعفی به حوزه تولید داخلی وارد کرده است.

به ویژه اینکه مهار قاچاق در کشور، عزمی است که در ابتدا در زمره اولویات‌های دولت سیزدهم بوده است. همچنان‌که رئیس‌جمهور به تازگی در «نخستین همایش اطلاعاتی سه‌جانبه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، فرماندهی انتظامی و از بین بردن مافیای قاچاق»، وزارت اطلاعات» با اشاره به اینکه «از بین بردن مافیای قاچاق»، اولویت کشور است، تأکید کرد: «کشف و برخورد با شبکه‌های فساد اقتصادی، مردم را شادمان و امیدوار می‌کند.» از این رو می‌توان امیدوار بود که در صورت وجود چنین اراده‌ای در سطوح کلان دولت، ثمرات عملی این ابلاغیه نیز به سرعت در اقتصاد ملی و کاهش و مهار میزان قاچاق

پیرواعلام قبلی درخصوص تعیین تکلیف کالاهای موجود در انبارهای سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی و گمرکات کشور، ضمن تذکر از اقدامات انجام‌شده از سوی سازمان مذکور، دادگستری‌ها و سازمان تعزیرات حکومتی، پیگیری‌های لازم در جهت تسریع در رسیدگی و تعیین تکلیف پرونده‌ها و اموال باقیمانده از طریق سازمان تعزیرات حکومتی و دادگستری‌ها به عمل آید.

وزارتخانه‌های صمت، جهاد کشاورزی، اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی و بانک‌های عامل و سایر دستگاه‌های ذیربط باید در صدور مجوز برای واردات قانونی کالاهای مجاز و تأمین ارز و تسهیلات مورد نیاز، با رعایت دقت لازم در ضوابط و مقررات قانونی، امور مربوط را سریعاً به انجام رسانده تا از رسوب بی‌جهت کالا در گمرک و متروکه شدن این قبیل کالاها اجتناب شود.

معاون اول رئیس‌جمهور و دستگاه‌های نظارتی حسب مورد، وظیفه نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل را عهده‌دار می‌باشند.

حتی گسترش رابطه ترغیب کرده است. ■ **جایگاه مهم قطر در معادلات سیاست خارجی ایران**

در همین راستا قطر چنان که اشاره شد یکی از کشورهایی بوده که در روند پرفراز و نشیب مناسبات منطقه‌ای، همواره در مدار دوستی و نزدیکی با ایران و تقویت پیوندهای همسایگی قرار داشته است. رفت و آمد مقام‌های دیپلماتیک در عالی‌ترین سطح میان دو کشور بر درستی این گزاره مهر تأیید می‌زند. این در حالی است که با نزدیک شدن مذاکرات وین به مراحل حساس و همچنین بسوز روزنه‌هایی برای گفت‌وگو میان ایران و عربستان و عقب‌نشینی جبهه عربی به رهبری این کشور در برخی از سیاست‌های بحران ساز منطقه‌ای، به نظر می‌رسد این بار قطر در حال تکرار نقش‌هایی است که پیش‌تر همکار دیگر کشور عربی عضو شورای همکاری، دیگر فارس در نزدیک کردن دیدگاه‌ها و کمک به تسهیل رویکرد منطقه‌ای ایران ایفا می‌کرد. به گفته بسیاری، فعال شدن کانال دیپلماسی مستمر میان تهران و دوحه ناظر به چنین تحولاتی صورت گرفته است. واقعیتی که مثبت‌ترین وجه آن را باید در نیت سیاست خارجی دولت رئیسی برای بهره‌برداری از موازنه جدید در جهت ایجاد امنیت و ثبات منطقه‌ای و ترغیب همسایگان به حل اختلافات پذیرش رویکرد جدید دولت رئیسی از سوی طیف بزرگ‌تری از کشورهای منطقه با استقبال متقابل مواجه شده است و اغلب این کشورها را به سوی ترمیم و

دیدار رئیسی و وزیر خارجه قطر در تهران

میان ایران و کشورهای مختلف عربی منطقه کلیلد خورد و دیپلمات‌های کشورمان بیشترین مقاصد سفر کاری خود را برای تحکیم و توسعه نفوذ منطقه‌ای ایران برگزیدند. این در حالی است که این رویکرد جدید به کشورهای منطقه متقابل مطلوبی با ایران داشتند و منحصراً باقی نمانده است. چه آنکه به موازات مشارکت فعال در گفت‌وگوهای احیای بگرام، نشان دادن حسن نیت عملی نسبت به سیاست عربی منطقه و پیگیری یک سیاست عملگراییانه از جمله در رابطه با عربستان از آن حکایت دارد که سیاست خارجی ایران به معنای واقعی «تعامل گسترده با سازنده» را در دستور کار خود قرار داده است. تعاملی که در این دوره به واسطه پذیرش رویکرد جدید دولت رئیسی از سوی طیف بزرگ‌تری از کشورهای منطقه با استقبال متقابل مواجه شده است و اغلب این کشورها را به سوی ترمیم و

نمودموقبت‌های یک‌ایده

ایده پیشنهادهی رئیس‌در روند اجرا، با آغاز رفت و آمدهای متقابل دیپلماتیک